

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı **Sayın Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim.

Tunçer BAKIRHAN

TBMM İdare Amiri

Siirt Milletvekili

Son zamanlarda hükümlülerin iyi hal değerlendirmelerinde hapisane idaresinin subjektif yorumlarıyla ve önyargılarıyla, hatta düşmanca, adeta bir yargısal makam gibi rapor düzenleyerek hükümlülerin koşullu salıverilmesine engel olduğu bilinmektedir.

İdare ve Gözlem Kurullarına verilen iyi hali belirleme yetkisi, keyfi ve gerekçesiz kullanılmakta, mahpuslar bu kurul eliyle yeniden yargılanmakta ve yeniden cezalandırılmaktadır. Özellikle de hükümlülerin cezalarının belli bir kısmını çektikten sonra koşullu salıverilmeleri için gereken iyi hal raporu, subjektif, soyut ve siyasi nedenlerle verilmemektedir. Örneğin, Sincan kadın hapisanesinde hiçbir hükümlü kadın, iyi hal raporu alamamaktadır. Sincan Kadın Kapalı Cezaevi'nde 2021'den bu yana hiçbir siyasi hükümlü şartlı tahliye hakkından yararlanmamış. Cezaevinde kalan 14 kadının cezaevlerinde kaldıkları süre 9 ila 15 ay arasında keyfi olarak uzatılmış.

Sincan Kadın cezaevinde kalan mahpusların tarafımıza direk ve avukatları tarafından ilettiği bilgilere göre; halay çekmek, Kürtçe şarkı söylemek, dezenfektanı kabul etmemek, pişmanlık beyanında bulunmamak, açık görüşte diğer mahpusların ailelerine selam vermek, bakanlıktan gelen bir evrakı tebliğ almaktan imtina etmek, iletişime kapalı tavır sergilemek gibi tamamen keyfi, absürt ve tuhaf sebeplerden disiplin cezaları veriliyor. Bu davranışların hiçbiri bir disiplin suçu olarak mevzuatta düzenlenmemesine rağmen mahpuslar cezalandırılıyor. Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'te düzenlenen disiplin cezaları kanunilik ilkesine aykırıdır ve hukuki belirliliği sağlamamaktadır. Bu mahpuslar açısından hukuki belirliliğin ve öngörülebilirliğin olmadığı bir durumdur.

İyi hal değerlendirmesinin dayanağı olan ve 2020 yılında yürürlüğe giren Gözlem ve Sınıflandırma Merkezleri İle Hükümlülerin Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik, suç tarihi 2020 sonrası olanlara uygulanması gerekirken, bu tarihten önce hükmü kesinleşmiş olanlara da uygulanmaktadır. Bu husus ceza hukukunun temel ilkelerinden lehe kanun ilkesine aykırıdır. Herkes suç işlediği tarihteki mevzuata göre yargılanır ve cezalandırılır ve koşullu salıverilmeye de bu ilke geçerlidir. Ancak mahpuslara suç tarihinden yıllar sonra yürürlüğe giren bu yönetmelikteki iyi hal kriterleri uygulanarak aleyhlerine yepyeni bir durum yaratılmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Sincan Kadın Kapalı cezaevinde koşullu salıverilmeyen kaç hükümlü bulunmaktadır? Bu hükümlülerden kaç adli kaç siyasi hükümlüdür? Özellikle siyasi hükümlülere iyi hal raporu verilmemesinde bakanlığınızın özel ve merkezi bir tutumu var mıdır?
- 2- İnfaz yakmaları genel bir politika olarak işliyor. Fakat Sincan Kadın Kapalı cezaevinde ise özel bir uygulama olduğu belirtiliyor. Sincan Kadın Kapalı cezaevinde yaşanan bu pilot uygulamanın özel nedeni nedir?
- 3- Sincan Kadın Kapalı cezaevinde koşullu salıverilmeleri engellenen hükümlüleri ayrımcılığa maruz bırakan idare ve gözlem kurulları hakkında bir soruşturma açılmış mıdır? Açılmadıysa sebebi nedir?
- 4- İdare ve gözlem kurulu görüş bildirebilir. Fakat karar veremez. İdare ve gözlem kurulları yargısal faaliyette bulunma yetkisi anayasaya aykırı bir durum değil midir?
- 5- İdare ve gözlem kurulunun keyfi görüş bildiren ve uyduruk gerekçelerle vermiş olduğu kararları engellemek için bakanlığınız bir düzenleme yapacak mıdır? Bakanlığınıza bağlı idari bir organ olan idare ve gözlem kurulları denetlenmekte midir?
- 6- İdare ve gözlem kurullarının hükümlülere yönelttiği sorular, Anayasa'nın 25. maddesinde düzenlenen "Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; düşünce kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz." hükmüne aykırı değil midir?